

Gestus til sprækkerne

Neal Ashley Conrad

Hvor end jeg rejser hen, til andre lande, rundt i Danmark eller jeg rejser på stedet i stolen i mit amagerkanske domicil er jeg i kontakt med Søren Ulrik Thomsens digte. Det kan ikke være anderledes, når man som jeg har brugt lovlig mange år af halvfemserne i selskab med Thomsens digte. Intetanende om hvad det ville føre med sig, tog jeg heltmodigt det ene læsestræk efter det andet, alt imens årstider skiftede, folk fik børn, blev gift og skilt og verden trængte sig på. Jeg skiftede adresse og flyttede ind i Thomsens bøger og for iblandt op og ned ad digtenes gange som en hund i et fremmed hus, der leder efter en udgang. Men jeg har først og sidst nydt at dyrke hele det analytiske arbejde med digtene, fordi de aldrig blev dårligere af det, og fordi de altid lod sig læse igen – længe efter – mange nye betydninger og vinkler rigere. Digtsamlingerne står ramponerede ved siden af Sørenes havregrynsække på hylden, men jeg behøver ikke længere slå op – digtlinjer dukker op af sig selv og blander sig med alt mulig andet. Efter en lang og tiltrængt pause fra forfatterskabet har digtene for alvor skiftet karakter. Nu toner de frem som en blanding af katalysatorer og erfaringsdepoter. De lukker op for tider og tilstande og paradoksale situationer, der både kalder på nye refleksioner og skaber forbindelse med alle mulige ting og stemmer. Ikke at forglemme Dylan Thomas': *When I was a man you could call a man/ And the black cross of the holy house./ (Sighed the old ram rod, dying of welcome),/ Brandy and ripe in my bright, bass prime./ No springtailed tom in the red hot town/ With every simmering woman his mouse/ But a hillocky bull in the swelter/ Of summer come in his greet good time/ To the sultry, biding herds, I said./ Oh, time enough when the blood creeps cold./ And I lie down but to sleep in bed./ For my*

sulking, skulking, coal black soul! Samtaler finder sted på mange planer i mit hoved nu, mens det rykker i skyggerne fra i går og de tusinde blinde pletter, jeg er, fanget ind af skriftens skygger, mens Turèll langsomt burner op for et live-show i feed-back: *Der er skygger over alle de veje vi har gået ad, og de skygger er os, og ingen andre end os kan sé dem ... Måske kan skyggerne besværges væk, måske findes der magiske forbandelser som rummer styrke nok til at opløse dem til den luft de lever af og findes i ... Hvis ikke er vi fordømt til at fortsætte som skygger, til at blive ved som materialisationer af vor egen fortids film. Det er dem, skyggerne, eller os; og det hårdeste i kampen er at skyggerne også er os. Vi må simpelt hen myrde os selv i live, og det er den enkleste form for den komplicerede daglige mentale genfødsel.* Hvordan står det til med dén!? Jeg skal ikke gøre mig klog, men afkoder tegn og signaler og tager ordene til mig på denne snurrende drejescene af en februarnat i totusinde og seks hvor alt står stille, da jeg sætter nålen i den af mine tusinder af skiver, der bedst formår at genskabe nærværet med *the afterglow of the eighties* og dermed med stemninger og oplevelser fra de specifikke, svundne år og den særegne intense poetiske stemning, jeg erfarede, da jeg læste *Nye digte* på udgivelsesdagen d. 2. november 1987, og min verden blev åbnet til alle sider godt tyve år før globaliseringen blev et hverdagsblik på tingene, med digte der ydmygt holdt sig tilbage og i stedet lod læsningen eksplodere i perspektiver så omfattende, at jeg aldrig helt bliver i stand til at beskrive dem, selvom jeg siden virkelig gav den alt hvad den kunne trække og ikke fortryder en eneste anstrengelse desangående, for alt hvad jeg i den sammenhæng tænker og føler er *taknemmelighed* over at have gjort det, over at have skrevet min bog om de digte og mange andre digte fra samme poets hånd, der holdt alt *in bloom! in bloom!* omkring mig. Dét nummer, jeg satte på gram-mofonen, da jeg kom hjem, efter at have delt de første læseoplevelser af *Nye digte* samt avisernes modtagelse sammen med en med-studerende, var åbnings- og titelnummeret til Van Morrisons spirituelle højder, hvor han – som Søren skrev i anmeldelsen af pladen i Information – udfolder et *stemmens drama*: „A Sense Of Wonder“ duver frem med en let molklang, snart løftet af guitar, hvorefter slentrende, hængende toner og et organ af en stemme bryder igen-

nem *I walked in my greatcoat/ Down through the days of leaves. No before after, yes after before./ We were shining our light into the days of blooming wonder.* Smidt af i efteråret løfter jeg pickuppen og konstaterer, at det lige har regnet. I den tid jeg har været væk i lyttelykkens bagland, indgivet den særeste snert af under, har byen skiftet kulør, og da jeg ser op er tagene dækket af mos og antennerne ligner følehorn, idet jeg spørger til sangens blomstrende under og digtet på mit bord: Hvad er det? Hvad er det for et sted jeg er kommet til? Så almindeligt, så veldefineret og dog så nyt, så ufatteligt og uhåndgribeligt i sit omfang? *Didn't I come to give you a sense of wonder,* spørger Van the Man, mens jeg on and on and on drejer med pladen rundt i min grønne stol, og så er det for alvor oktober og bilerne kører i havnen og olietønder ligger smidt og cigaretpakker flyver og alle taxachaufførers bånd løber ud, mens den nøgne buttede dame, jeg skimter bag persiennen, langsomt gør sig klar til natten ude eller inde, og tog river sig løs bag baggårdene, jeg cyklede forbi, da jeg var 18, som nu er afspærrede og overvågede reservater for de frygtsomme og de fisefornemme med afsporet had til naboen, hvor selv den tydeligste lyd af et tog tager sig ud som en kulisse bag kulisserne af forskelsløst liv forklædt som betydning med nok i posen, i banken, i låget, så oktober kan være oktober, men ikke her, for her er det Oktober, der begynder og finder ned, finder ind og står og lyner og tusinde hvide lygters vidunderlige klarhed kulminerer, mens jeg skutter mig i parken, og neon lyner fra lejligheder, og jeg forvandles til et fucking trist digt i telefonen til en pige, der bare er et foto og bor i et andet land, som er lige her jo, jo og hvor var du i går, hvor var de levende, de levende, levende som et digt, der får huden af, levende som et samleje jeg aldrig mere behøver drømme om, levende som et digt der aldrig kan kaldes hjem til et sted, der ikke findes, men er, og det er her oktober drøner under os alle med linjer så skærende, så hårde, så ranke, så stejle, så smidige, så stolte, så vilde med sig selv, at det halve kan være nok, hvis ikke formen var gåden og gåden formen, mens sprækkerne forbliver sprækker. Men hvad har formen med sprækkerne at gøre? Måske kommer det vigtigste derfra. O smala spricka mellan gott och ont, ja, Ekelöf holder øje for os, som Søren gør på sin måde i og med sine

digte. Uden for vinduet er København et parcelhuskvarter på højkant. Og du vender dig om på trappen, Søren, efter at have besøgt mig på en varm sommerdag på Nørrebro, og jeg står i korte bukser, en halv afsats over dig, idet jeg slagfærdigt, optimistisk siger: „Er det ikke dejligt, det er sommer?“, og du svarer: „Hvor er det rædselsfuldt – giv mig den første efterårsstorm op ad gaden!“ Og hvad skal jeg stille op med alle de fantastiske samtaler, vi har haft? Gemme på dem, ja, men hvad med alt det, vi aldrig fik talt om? Hvad med dagen og vejen og verden? Hvad med det, der *ikke* kørte? Jeg spørger tit mig selv, som enhver må gøre på *sin* måde, hvad blev der af drømmene og begæret, der hærger enhver, der vil ind? Kafka skriver, at den der søger finder ikke, den der ikke søger, bliver fundet, og så er det rundt i dromen, for digtet vil os ingenting, så hvorfor læse det og læse det og skrive om det og se det flygte hver morgen, se det spæne fra nattens sidste punktum, se drømmen kvalt i en opgang, høre stemmer fra en anden tid: Hør toget fra det tabte, håndskriften der kradser digtet i vildelse. Er digtet i kroppen? Ingen kan få det ud, jeg forstår det ikke, så du forstår det sikkert heller ikke, men hvad hvis det slet ikke skal forstås? Hvis der intet er at forstå, men alt at møde? Så er der alt at se og leve med og gå på indkøb med, elske med, tale om, drømme om og længes så bimlende besat efter, higende efter præcis dét digtet siger, nemlig at der er kæresten til hjælp, men intet lindrer, for det er ikke kærlighedens sted, det er mellemtidens, mellemregningernes, mellemmiddernes, mellemtankernes, mellemliderstillingernes selvhypende svirre-
sted, hvor alt går i ét og itu, og jeg bliver tre, så hvem skal jeg være, og hvornår skal der blive tid til at opleve det hele, og hvordan skal jeg både kunne læse digtet, fange det, skrive om det og leve den indsigt, det giver? Og hvad så med dig, digter? Og er der ikke lige lovlig mange, der tager for let på det?

Hvorfor er det altid de samme få bøger, de samme vidunderlige linjer, jeg aldrig mere behøver at læse, for *I can hear your heart-beat*, de kører by heart, off the record. Trawlerne, mørklagte, tyste, hænger på havet, og du gør mig til rum og naturen, havet, himlen trækker vejret gennem alderens korridor, mens du hilser søsteren, skrydende som en båd med hat som gestus til digterdatteren J.P.

Jacobsens vers, der bølger, og jeg ligger med hår som vers og hænderne i vinden og Nick Cave bekendtgør: *Everything's dissolving, babe, according to plan the sky is on fire, the dead are heaped across the land I went to bed last night and my moral code got jammed I woke up this morning with a Frappuccino in my hand.* Jeg er fireogtyve og gynger på et grågrønt hav af Thomsen og Proust, der lyser op i disse linjer, dette morads, denne anden måde at sige tingene på, når tingene skal siges som de er, og sandheden ikke er overladt til mig, men til de unge. Men hvad med de tunge? Og hvad med minderne, erindringer og Proust, der siger *vi kan ikke genkalde vore minder fra de sidste tredive år; men de omstrømmer hele vor personlighed; hvorfor så standse ved tredive år, hvorfor så ikke føre dette tidligere liv tilbage ud over fødslen? I det øjeblik, jeg ikke kender en hel afdeling af de erindringer, der er bag mig, og ikke har evnen til at kalde dem til mig, hvem tør da påstå, at der i denne mig ukendte masse ikke er nogle, der går langt tilbage ud over mit menneskelige liv? Hvis jeg i mig og om mig kan have så mange minder, som jeg ikke erindrer, kan denne glemsel (i det mindste reel glemsel, siden jeg ikke har evne til at se noget) måske strække sig tilbage til et liv, jeg har levet i et andet menneskes legeme, ja, på en anden planet. En og samme glemsel udletter alt. Men hvad betyder da denne sjælens udødelighed, som (...) var en realitet. Det væsen, jeg bliver til efter min død, har ikke flere grunde til at mindes det menneske, jeg har været siden min fødsel, end mit nuværende menneske til at mindes, hvad jeg har været før min fødsel. Altid den samme søgen, den samme dislokerede flakken omkring i tekster og sange og digte og samtaler, altid denne flugt tilbage til de samme steder, samme stemmer, samme splittede vækst og forstillelse med *One that laughs one that cries/ One says hello one says goodbye/ One does things I don't understand/ Makes me feel like half,* mens jeg bakker min blå Ford ud, et utrygt sted mellem Springsteen og Shakespeare, 43 år, to børn, *struck me kinda funny funny yea indeed how at the end of every hard earned day you can find some reason to believe* mens man samtidig ved, at det er forførelse & begær & besættelse & visions of cody & sprogets bevidste spontane strøm med Charles Brevets besidderiske mandebliks rytme, ja, rytme i Jack Kerouacs stemme: *I could complain about the honey in a woman's cunt, or sing a song about how you can suffocate on steam in a closed tun-**

nel; or spit at ruby lips that frame and flesh the inward the desire to nothing but get fucked, which is the look on a good woman's face, Jack. ... it were you and me, under a roof, dar, love, heart, the moon with same saddened biceptual, bisexual condomidance would erupt her blue lights to our souls and you, you angel, your wrist makes me hungry, your every tiny womanhood part of you and all over you is and it is woman, I couldn't resist you in church, I'd lick your snowy belly anywhere, in front of every crowds, any time, on the cross, in Golgatha, on a snowpile, on a picket fence, I'd bring you \$57.90 a week base pay and let you suck me off by the washing machine when the long red sun sinks like a john in the red western pacific, oh you lovely ashen-eyed lovely of the sols, you woman, you gorgeous heart, you smalleared perfect doe, you rabbit, you fuck you, I want to grab your thighs with my two hands and spread them forcibly and I want you to just lie back and watch me, watch me, you can watch me all you want and I can watch you all I want, perfect understanding, no more Rimbauds, no more toiletries, poetries, just like you always, wanted to be, from the beginning to now the start, just like always hunny baby, so it will be, and is the rain still moonsawing in the poor void? Og vi mødes, Søren, tilfældigt en eftermiddag foran ejendomsmægleren Home og taler og bliver afbrudt af en dame, der kommer cyklende og standser fordi hun har læst et af dine essays i avisen, og du henvendt til mig, der er på vej videre siger, „du skal lige vente, jeg har lige en fodnote“. Og altid må vi spørge, hvor kommer stilen med manden fra, når nu manden er stilen, og stilen er manden, som de siger på fransk, og dér rykker Turèll med sin erkendelse af, at vi alle er forbundne i skriften *Altid, tror jeg, (har jeg) haft dén fornemmelse af min stemme som en undergrunds jernbanestation hvor stemmers spor mødes. Det er måske dér, Manjana er startet for mig. Ligesom jeg lige hør lige nu, ikke ved om jeg hellere vil skrive end læse Kerouac, fordi det bliver det samme, på én måde, og naturligvis noget andet på en anden måde. My fingers crawling on your manuscript. Det der er skrevet i kroppen. Du har ikke sagt et ord der ikke var mit, ingen har sagt et ord der ikke var mit, jeg har ikke sagt et ord der i nogen forstand var mit. Ginsbergs skrift, der sidder langt inde i mig, som din gør det. De er selvfølgelig så hverken din eller Ginsbergs, men skriftens, skriftens skrift, som sidder alle vegne i enhver. Men hvor i kroppen er skriften placeret? Og hvad med digtet? Og*

hvad er forskellen og hvad betyder den, når det kommer til stykket og det gælder sandheden? *At erkende sandheden som sandhed men samtidig som fejltagelse; at leve med modsætningerne uden at acceptere dem, at føle alt på alle måder og sluttelig ikke være andet end forståelsen af alt.* Tak, for kaffe! Eller te, hvis vi ser sørenulriksk på tingene. Jeg blev bare så glad og samtidig skræmt fra vid og sans, da jeg blev gjort opmærksom på ovenstående citat af Fernando Pessoa. Det stod med ganske lille skrift under et tegneseriebillede på Jean Nouvels udstilling på Louisiana sidste sommer, og jeg kan godt lide at man skulle helt tæt på for at læse de linjer, og når man gjorde det, følte man sig som komplet idiot, fordi det i sagens kerne afspejlede enhvers søgen efter det endelige svar på alting, som selvfølgelig ikke findes. Men sprækkernes digtere helmer ikke, og dem er der mange af, så der er ingen grund til bekymring. Men set i relation til sprækken, uvidenheden og bevidstheden, hvilken rolle har digteren så, hvis vi spørger Henrik Bjelke: *Digteren er måske i en vis forstand tidens kanal, og det vil sige, at han er forandringen. Men tiden er også digterens kanal: Da tiden går, bliver digteren reddet. Stod den stille lige nu og man slog ned, er det ikke sikkert digteren ville være at finde nogen steder. (...) Når digteren er til, gror han og vil forandring hele tiden. Det går ikke kun udad i det sociale, det går åbenbart også indad i bevidsthedens mere ubefærdede rum.* Hvad disse rum angår, er der uophørligt områder at udforske, hvilket William S. Burroughs pointerede med såvel sine bøger, sine eksperimenter som sin livspraksis *In my writing I am acting as a map maker, an explorer of psychic areas ... a cosmonaut of inner spaces, and I see no point in exploring areas that have already been thoroughly surveyed.* Der er altid råd at hente selvom Kafka sagde, at voksne mennesker ikke kan råde hinanden til noget som helst, slet ikke Ryan Adams, vil jeg tro, kender du ham, Søren?, med hans evindelige hotelliv, manisk skabende med guitar & sange & kvinder & selvøbende forløsning op og ned ad stolper: *You have to convince yourself there is nothing between you and these songs, or these letters, or the pieces of paper with numbers of people who told you something nice at the shit-hole bar down the street about your shoes that you just wouldn't stop talking to.* Ryan Adams' 29 snurrer langsomt ud *„and don't you listen to the voices in the past/ they*

lied". Og hvad skal jeg sige til dét, når jeg så gerne vil have en del af det, der var, til at leve igen i det, der er, nu hvor jeg tror, at jeg ved, hvad jeg har skrevet, men ikke er helt klar over, om du forstår, hvad jeg i virkeligheden ville sige.

Litteratur- og musikliste

Dylan Thomas: *Collected Poems 1934-1952*, J.M. Dent & Sons Ltd 1956.

Dan Turèll: *Live-Show Feed Back* (1976), Bebop 2003.

Van Morrison: *A Sense Of Wonder*, Caledornia Prod. Inc. 1984.

Gunnar Ekelöf: *Skrifter 3 Dikter 1965-68*, Bonniers 1991.

Nick Cave & The Bad Seeds: *Abbatoir Blues/ The Lyre Of Orpheus*, CDS-tumm233 Mute Rec. 2004.

Marcel Proust: *På sporet efter den tabte tid*; bind 4, Sodoma & Gomorrha.

Bruce Springsteen: *Tunnel Of Love*, CBS Rec. 1987 + *Nebraska*, CBS Rec. 1982.

Jack Kerouac: *Visions Of Cody* (1972), Penguin Books, USA, 1993.

Dan Turèll & Peter Laugesen: *Dobbeltskrift* (1973), Borgen 1990.

Fernando Pessoa, citeret fra Jean Nouvel-udstilling.

Henrik Bjelke: *Seks råb fra baghovedet*. Arena 1981.

William S. Burroughs: *Snack*, 1975.

Franz Kafka: *Aforismer og andre efterladte skrifter*, Roskilde Bogcafé 1999.

Ryan Adams: *29. Lost Highway*, Umg Rec. Inc. 2005.